

KŐOLAJ, OLAJÁRROBBANÁSOK, OLAJÁLLAMOK

I. ENERGIAHORDOZÓK

megújuló: napsugárzás, szél, folyóvíz, árapály, a Föld belső hője

fosszilis (egykori élőlények maradványai): szénféleségek, szénhidrogének

+ hasadó anyagok (ércek: urán, tórium)

II. A KŐOLAJ ÉS A FÖLDGÁZ

Planktonok zsiradékából és olajaiból.

Anaerob környezet, nyomás alatt.

Likacsos szerkezetű, repedezett tárolókőzetekben halmozódott fel.

A redőboltozat (antiklinális) természetes csapdát jelent számukra.

A szénhidrogének felhasználása:

1. energiatermelés (hőerőmű)
2. vegyipar (vegyipari alapanyagok, műtrágya)

Finomítással előállított termékek:

- benzin
- petróleum és kerozin
- gázolaj
- kenőolaj
- pakura
- bitumen

Szállítása: csővezetéken vagy tartályhajókon

III. KŐOLAJÁRROBBANÁSOK

1. 1973

1973-as jom kippuri háború alatt az OPEC arab tagjai olajembargót hirdettek a háborúban Izraelt támogató országokkal szemben, majd az embargó után 4x-es áron adták a nyers kőolajat.

A **keleti blokk országainak** korszerűtlen, nagy energiaigényű nehéziparának termelése hirtelen nagyon megrágult, versenyképtelenné tette a termékeiket, s hogy a gazdasági összeomlást elkerüljék, elindult a hitelfelvételek sorozata, mely egyre inkább hosszú időre szóló eladósodásba sodorta a kommunista országokat.

A nyugati országok ezt a helyzetet sokkal könnyebben vészték át, mert korszerűbb, kevésbé energiaigényes termelési technológiákat alkalmaztak, minőségi termékeiket drágábban is értékesíteni tudták.

Magyarország is ekkor indult el a lejtőn: hogy a megszokott életszínvonalat ne kelljen csökkenteni, sorban vette fel a hiteleket, ezzel növekedett az államadósság, s hosszútávon egyre inkább haladtunk a hanyatlás lejtőjén.

2. 1979

A második olajárrobbanás éve. Ez még nagyobb mértékű drágulást hozott.

IV. KŐOLAJÁRROBBANÁSOK KÖVETKEZMÉNYEI

→ **világgazdasági válság** indult el

→ a fejlett országokban **pénzügyi krízis** alakult ki

→ **meggyengítette a Szovjetuniót és lejtőre tette** a szocialista országok gazdaságát

→ tudatosodott az emberekben, hogy **az energia nem ingyen van** – pénzbe kerül

→ korszerűbb, **kevesbé energiaigényes** technológiák kialakítása

→ ekkor indul el a gyártási folyamat **részfolyamatokra** bontása

→ a **pazarlás vége**: divatba jöttek a keveset fogyasztó kicsi autók stb.

→ újabb **saját készletek felkutatása**, feltárása

Gyakorlatilag e fentieket hozta az orosz-ukrán háború is!

V. AZ OPEC

Kőolaj-exportáló Országok Szervezete (Organization of the Petroleum Exporting Countries)

Elsődleges célja a tagországok kitermeléssel kapcsolatos politikájának **összehangolása**.

A szervezetet 1960-ban alapították Bagdadban. Azóta sok ország volt az OPEC tagja, sokat változott a tagok száma.

Ma 13 ország tagja van:

1. Algéria
2. Angola
3. Kongó
4. Egyenlítői-Guinea
5. Egyesült Arab Emírségek
6. Gabon
7. Irak
8. Irán
9. Kuvait
10. Líbia
11. Nigéria
12. Szaúd-Arábia
13. Venezuela

Székhelye Bécsben van. Döntéshozó szerve a tagországok kormányainak képviselőiből álló, évente kétszer ülésező Konferencia.

Jelentősebb kőolajtermelő országok az OPEC-en kívül:

Európában: Norvégia, Egyesült Királyság és Oroszország

Észak-Amerikában: Kanada, USA, Mexikó

Ázsiában: Azerbajdzsán, Brunei, Omán, Jemen, Kazahsztán

Dél-Amerikában: Brazília

Óceániában: Kelet-Timor és Ausztrália